

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kraju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.). OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnj vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in uitojilivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-50. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti števe 18. Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Zadušnica za pok. Luegerja.

DUNAJ 15. Predpoludne je bila v cerkvi sv. Štefana slovesna zadušnica, ki jo je opravil koadjutor dr. Nagl. Službe božje se je vdeležilo več ministrov, namestnik, mnogo generalov, policijski predsednik, načelniki civilnih, občinskih in deželnih oblastnih, člani gospodske zbornice, državnega i deželnega zbora, občinskega sveta, deputacije častnikov itd.

Novi načelnik krščansko-socialne stranke.

DUNAJ 15. Kakor poročajo listi, se je danes opoldne vršila v dvorani mestne hiše seja krščansko-socialne zveze državnega zbora, deželnega zbora in občinskega sveta (meščanski klub). Na dnevnem redu je bila volitev novega načelnika stranke namesto umrlega župana dr. Luegerja. Naslednikom Luegerjevem v tem dostojanstvu je bil enoglasno izvoljen deželni maršal princ Lichtenstein.

DUNAJ 15. „Korresp. Avstria“ potrjuje poročilo večernih listov, da je princ Lichtenstein proglašen načelnikom stranke krščansko-socialcev.

Ogrski državni zbor razpuščen.

BUDIMPEŠTA 15. Ministerski predsednik Khuen-Hedervary je bil danes v avdijenci pri cesarju ter mu predlagal razpust državnega zbora. Cesar je predlog sprejel. Državni zbor bo razpuščen dne 22. t. m.

Govor Izvolskega v dumi.

PETROGRAD 15. Danes bo govoril Izvoljski v dumi. Kakor se splošno sodi v dumskih krogih, se Izvoljski vdrži vseh političnih izjav in bo govoril le k proračunu.

Štrajk železničarjev.

CHICAGO 15. Predsednik „Zveze strojevodij in kurjačev je naznanil, da stopi v stavko strojno oseboje na črti med Chicago in pacifiškim obrežjem. — Bržkone bo stavkalo 25.000 oseb. Ves promet med Chicago in pacifiškim obrežjem utegne biti ustavljen.

TURČIJA.

CARIGRAD 15. Turški listi nadaljujejo razpravljati o političnem pomenu predstojećih obiskov bolgarskega carja in srbskega kralja. Listi vidijo v tem preobrat ruske politike, ki smatra sedaj Turčijo kakor važen faktor. — „Jeni Gazete“ povdarja, da sta Avstro-Ogrska in Nemčija že prej uvaževali pomen Turčije izlasti kakor jez proti slovanski poplavi.

Državni zbor.

Vprašanje italijanskega vseučilišča.

DUNAJ 15. — Predsednik dr. Pattai je otvoril sejo ob 11.20. Novoizvoljeni posl. Mašata je storil zaobljubo. Ko so bile prečitane došle ulege in so bile izvršene nadomestne volitve v odseke, je zbornica nadaljevala prvo čitanje vladne predloge o italijanski pravni fakulteti.

Posl. Wastian (nem. naciionalec) je omenil znanih groznih dni v Inomostu (ko so Nemci demolirali poslopje, kjer se je nahajala ital. fakulteta. Op. ured.), ter je izjavil, da bi morali Nemci opiti že na to dejstvo, odločno odkloniti zahtevo po italijanski pravni fakulteti. Govornik je rekel, da se s § 19 ne da utemeljevati zahteve po ustanovitvi vseučilišča. In tudi iz denarnih razlogov je zagrešena pomnožitev visokih šol na račun že danes obstoječih slavni in blagorodno delujočih zavodov. Ta pot vodi do

števila zakonitih zavodov, ki ne morejo biti prava vseučilišča, dočim bodo morale nemške visoke šole hirati. Italijani imajo brezdomno zelo razvito kulturo in njih narod je poklican, da to kulturo dalje razvija v korist skupnega človečanstva, toda niti številno prebivalstva, ni davčna moč Italijanov ne moreta opravičiti drage pravice na visoko šolo. Za znanstveno potrebo in njih izobrazbo skrbijo nemška vseučilišča mnogo temeljiteje, kakor bi to kedaj zamogla storiti nova fakulteta. Nenemški dijaki se počutijo na nemških vseučiliščih prav dobro (!); samo ob sebi umevno je, da ne smejo nastopati s strelnim orožjem. Ustanovitve italijanske fakultete v Trstu bi ustvarila tamkaj bojno polje zagriženega irredentističnega nasprotstva. Avstrijska vlada, ki bi dovolila v Trstu italijansko fakulteto, bi se težko pregrešila na nemštvu na jugu. — Govornik se nadeja, da bo posebno na nemški strani mnogo poslancev glasovalo proti italijanski zahtevi po visoki šoli. (Pohvala).

Posl. Seitz (socialni demokrat) je izjavil, da je socialnodemokratska zveza za ustanovitev italijanske fakultete. Socialni demokratje da smatrajo za potrebno, da se konečno da italijanskemu narodu, kar je že imel. Mi zahtevamo pa, je nadaljeval govornik, da se ustanovi ta visoka šola, da se na ta način vzpostavi popolno prijateljsko razmerje med Avstro-Ogrsko in velikim italijan. narodom. (Pohvala). V tem vidimo jamstvo evropskega miru. Socialnodemokratski poslanci bodo tudi glasovali za to, da se fakulteta ustanovi v mestu, ki se zdi edino za to primerno, to je, v Trstu.

Govornik je konečno zahteval, da odsek povspeši svoje delo tako, da bo mogel pouk na tej novi fakulteti pričeti že začetkom prihodnjega zimskega semestra. (Pohvala.)

Med došlimi vlogami je tudi predlog posl. Henrika Schmida, da se na nautični akademiji v Trstu ustanovi nemški oddelek.

Besedo je povzel na to naučni minister Stürkgh in izjavil, da imajo Italijani pravico do lastnega vseučilišča že radi svoje visoke kulture.

Rekel je, da niso nerazumljive želje drugih narodov po svojih vseučiliščih, da pa o vprašanju italijanskega vseučilišča ni smeti postopati enako, kakor z vprašanji drugih tozadevnih želj, ki se nahajajo v stadiju pripravljanja in blagohotnega razmišljanja.

Na opazko poslanca Biankinija, da ne poznamo privilegiranih narodov, je odvrnil minister, da iz njegovih izjav še nikakor ne sledi, da zaslužio zahteve drugih narodov manj pozornost, a vprašanje italijanskega vseučilišča zasluži, da se postopa z njim drugače, ker so Italijani že imeli svoje vseučilišče, ki je bilo s silo preprečeno. Če se pritožujejo drugi narodi, ki še nimajo svojih vseučilišč, ima temvečjo pravico se pritoževati italijanski narod o škodi, ki jo je pretrpel. Zato priporoča minister, da se premo-triva v razpravi stoječe vprašanje s tega stališča. Ob enem je minister izjavil, da na Trst kot sedež italijanske pravne fakultete za sedaj ni misliti.

Za ministrom je povzel besedo posl. Gostinčar (slov. ljudska stranka) ter je v daljšem govoru izjavil, da so Jugoslovani za enakopravnost vseh narodov v Avstriji in zato nimajo tudi ničesar prigovarjati ustanovitvi italijanskega vseučilišča oziroma pravne fakultete. V tem stremljenju vlade, da omogoči Italijanom ustanovitev visoke šole, vidi govornik željo inozemske države, proti čemur mora protestirati kakor Avstrijec. Jugoslovani zahtevajo ustanovitev slovenskega

vseučilišča v Ljubljani, kar pa Nemci iz političnih razlogov ne dopuščajo. Priznanje v Zagrebu izvršenih nauk ne zadostuje, ker morajo dijaki, ki so absolvirali zagrebško vseučilišče, napraviti v Avstriji še dopolnilni izpit. Ako se Jugoslovanom vedno očita, da ne stoji kulturno na popolni višini razvoja, je za to odgovorna vlada. Italijanska fakulteta ne sme priti v Trst. Trst ni kakor pomorsko trgovsko mesto sploh primeren kraj za vseučilišče, izlasti se ne sme pripustiti kakor sedež italijanskega vseučilišča, ker leži Trsti sredi slovenskega ozemlja. Da se Jugoslovanom očita, da nimajo dovolj učnih sil, je popolnoma brez temelja. Govornik je zaključil s klicem: Ven z enakopravnostjo vseh narodov!

Posl. Prokeš (soc. demokrat) je govoril za ustanovitev italijanskega vseučilišča v Trstu ter je urgiral ustanovitev drugega vseučilišča v Brnu. Podpiral je tudi zahtevo Malorusov in Slovencev po ustanovitvi vseučilišča. Izrazil je nado, da bodo Italijani podpirali zahtevo po drugem češkem vseučilišču. (Živahna pohvala pri socij. demokratih.)

Posl. Velich je govoril o razlogih, ki govorje za ustanovitev maloruskega vseučilišča v Lvovu, jugoslovanskega in drugega češkega vseučilišča v Brnu. Polemiziral je proti trditvi, češ, da davčna moč češkega naroda ne opravičuje zahteve po drugem češkem vseučilišču ter proti trditvi, da bi ustanovitev istega služila v svrhe čehiranja. Njegova stranka ne bo glasovala za to predlogo vlade, ki zanemarja slovanske zahteve po visokih šolah.

Posl. Bugatto se je zahvalil onim strankam in govornikom, ki so se pokazali prijazni ustanovitvi italijanske fakultete. Tudi nasprotniki niso proti potrebi in nujnosti, da se zopet otvori italijanska fakulteta, navedli vsaj nikakih novih argumentov. Da ne bodo Italijani imeli na svoji strani govornikov Slovencev in Hrvatov, to je bilo predvidjati, čeravno se je zamoglo iz sklepov deželnih zborov v Ljubljani in Gorici, kjer je prav za prav zastopar več del slovenskega prebivalstva, nadajati milejega tona. Izjave posl. Wastiana niso v soglasju s prejšnjimi izjavami uglednih nemških strankinih voditeljev, marveč v kričnem nasprotju s podporo, ponovno zagotovljeno Italijanom od nemške strani. Velike važnosti bi bilo, ako bi se izvedelo, v čemvsem imenu da je Wastian govoril. Naučni minister grof Stürkgh, ki naravno zastopa predlogo vlade, je priznal, da je prekinjenje pouka na italijanski pravni fakulteti težko oškodovalo tudi državno upravo, kar hoče vlada popraviti. Mi jemljemo zadovoljstvom to na znanje in obžalujemo, da ni vlada tega izjavila že prej in potemtakem takoj ukrenila energične odredbe, kar bi bilo današnje debate preložilo v daljino minolost. (Pritrjevanje pri Italijanih.)

Posl. d. r. Rybář: Tedaj Vas niso rabili! Sedaj rabijo Vaše glasove!

Posl. Neumann: Mi smo želeli izjavo o češkem vseučilišču!

Posl. Bugatto nadaljeva: V tej zbornici ni skoraj nikogar, ki si ni napravil že svojega mnenja o tem predmetu. Zato nočem za sedaj obširneje odgovarjati posamičnim govornikom. Mnogi so o tej priliki izrazili le svoje narodne želje in pritožbe, ki so izven okvirja predloge, o kateri se razpravlja, ali pa nimamo mi moči, da bi jih izpolnili in se nanje ozirali. — (Prigovor pri Jugoslovanih. Klici: Vi glasujete proti nam!)

Posl. Bugatto: To se nam ne sme šteti v zlo, kajti politično ozračje je z nasvoje nekdanje mladostne ljubice za izhod do blesteče karijere.

Milan seveda ni imel niti pojma o vseh teh dogodkih, da, on je komaj vedel, kje in kako Irma pravzaprav živi. — Da se je igra sprejela, se mu je zdelo popolnoma samoumevno; a to vsled njene vsebine, vsled njene notranje vrednosti. In z ožono-radostnim nasmehom je dejal enemu svojih prijateljev in sobojevniku: — Vidiš, vedno sem ti pravil: kar je dobrega, prihaja slednjič vendar na površje!...

Študiranje te novitete je delalo nam vsem male težkoče in z uprizoritvijo se je podvzvalo le vsled tega, ker si je zbrala to igro Irma Pua za svojo benefico. Prva skušnja je trajala zelo dolgo; mnogo je bilo črtanega in „prirejenega“.

Ker sem bil na večer tudi zaposlen, nisem mogel ta dan obiskati Tilke; toda misliti sem moral nehoti nanjo, kakor tudi na svoj fantom.

Med neko daljšo pavzo v medigri, ko sem korakal za kulisami tja in sem, mi je padlo celo iznova v glavo, da je morda

rodno napetostjo tako močno nasičeno, da so tudi mnogo manje povodi provzročili vroče narodne debate. V očigled temu smo dosedaj še dobro opravili. (Veselosť). Tudi odvisno formalnost prvega čitanja utegnemo kmalo prestat. Naj bi odsek kmalu in konečno odločil. Kakor smo tudi prepričani o upravičenosti naših želja in izlasti ustrajamo pri zahtevi, da se določi Trst kakor sedež fakulteti, smemo komaj upati, da se po govorih, ki smo jih slišali, te naše želje enoglasno vsprejmejo. Mi se zadovoljujemo, da nam ostanejo zvesti prijatelji, ki jih imamo in da bodo naši nasprotniki dovolj lojalni, da omogočijo parlamentarno izvršitev tega boja. Posebne pravice nečemo, niti za-se niti za druge. Veselilo nas bo, ako se nam z Vašo pomočjo posreči, da enkrat za vselej osvobodimo v tej stvari naše ljudstvo od težke skrbi, parlament od vsakega nadaljnjega nadlegovanja. Pomagajte nam k temu in storili boste v resnici patrijotično delo! (Pohvala).

Posl. Sokol je izjavil, da bi ne bila vlada predložila tudi načrta, o katerem se razpravlja, ako ne bi za to govorili razlogi unanije politike.

Posl. Drtina je izjavil, da se je pustila voditi vlada pri vložitvi predloge od strankarsko-politiških ozirov. Da je bil zbran Dunaj kot sedež italijanske univerze, znači zdravo spremembo, ker postane Dunaj s tem središče države, iz česar sledi analogija za zaščenoje kulturnih potreb drugih narodov. Govornik se je zavzel za ustanovitev jugoslovanske univerze v Trstu. Ustanovitev italijanske pravne fakultete na Dunaju smatra le za provizorij.

Posl. Stranski (nemški radikalec) je izjavil, da pri vseh simpatijah za italijanski narod, ki se je rad pridružil Nemcem v boju proti Jugoslovanom, se morajo vendar nemški radikali izjaviti proti italijanski pravni fakulteti, kakor proti vsaki drugi nemški visoki šoli.

Prihodnja seja jutri.

Obstrukcija v državnem zboru.

V.

Vedno glasneje stopa na politično površje zahteva: Ako hočemo, da nastopijo v avstrijskem parlamentu zdravi politični odnošaji, da nastopi doba prave enakopravnosti vsem narodom, ustvariti si moramo parlament, ki bo odgovarjal zahtevam sedanjosti in potrebam posamičnih narodov. Sedanja centralistična, edino le nemškim interesom služeca uprava pač nima prihodnosti z ozirom na gospodarski, kulturni in nacionalni razvoj narodov. Časovni razvoj pripravlja v Avstriji velikanski preobrat: Nemci postajajo avtonomisti, a ostali narodi centralisti. — Kakor hitro pa zgubi centralizem svoj nemški karakter, t. j. da dobe nemški narodi svojemu številu primerno moč in veljavo, potem bo potrebna temeljita revizija uprave, ki bo odgovarjala vsestransko avtonomiji posamičnih dežela in narodov.

In neposredna posledica tej spremembi bo odprava sramotnega § 14. Ta paragraf ne pomenja prav za prav čisto nič drugega, nego obstrukcijo vlade. In če je sedanj parlament imel moči in volje da je strl nemško obstrukcijo, potem bo imel tudi moči in volje v to, da odpravi tudi obstrukcijo vlade — edine ostanke nekdanjega absolutizma. Že sedaj se nahaja vlada v zagati. Vsled tega se noče nikakor posluževati § 14.

V tako okrepljenem, zdravem ljudskem parlamentu bo treba prejalislej rešiti na-

vendarle Tilka sama ona neznana darovalka venca... Pa kar naenkrat sem si to zopet izbil iz glave. Iz kakšnega vzroka bi ona to skrivala, če bi bila res? Če bi bila, potem bi se bila gotovo izdala tedaj, ko sem jej ob mraku v njeni sobici s tako toploto razodel svoje nenavadno oduševljenje in branil svojo fikšno idejo. Ne, ne, ona ne more biti, sem ponovljal, kakor tudi je lepa in srčkana, moji nedosežni sliki je nenaka.

Ko sem šel po predstavi skozi glediški foaj, se mi je zableščala hipoma neka mramornata figura, katere dotlej niti opazil nisem, in mimo katere sem dotlej hitel skoro vsak večer popolnoma brezbržno. — Na črnem podstavku postirana statueta je predstavljala Viktorio, držčo v rokah venec, baš pripravljeno, da ga vrže od sebe... Obstal sem kakor ukoreninjen: tako, popolnoma tako stilizirana, tako idealno lepa mora biti moja zagonetna neznanka, ki absorbira vse moje čutenje, vse moje misli, ki zbegava mojo fantazijo in premaguje Tilkino krasoto!

*** (Pride še.)

PODLISTEK.

Lastna ovira..

Zgodba iz igrskega življenja. — Po Maks Bernu VALO BRATINA.

— Ne moti me! — je odvrnila Irma nevoljno in ga pogledala s pogledom polnim one jeze, ki jo je le težko definirati in ki se vzbujala tolikokrat skoro pri vseh metresah proti možem, od katerih niso odvisne vsled radostne udanosti prave ljubezni, temveč vsled nizke samopašnosti.

Razvajeni direktor jo je pogledal začudeno, skomignil z ramami in zapustil pisarno, da se informira pri blagajniku o znesku kart v predprodaji. — Ko se je po precej dolgem času zopet vrnil, je bila Irma ravno pri knjižni zaključni sceni komada. Položila je knjižgo z vzdihom na mizo in šla molče iz pisarne...

Čudno, si je mislil direktor, kaj ima neki danes? Zdi se mi, da ne zna ceniti prednosti, ki jo uživa pri meni! —

Po predstavi je supiral ves personal ob eni mizi. Zato je bil oni domači „ti“ začasno prekinjen.

— No, moj novi dramaturg, kako vam je ugajal na novo uposlani komad? — je vprašal Irma njen gospodar in mojster medtem, ko jej je natočil v čašo rudečega vina.

— Prav zelo, direktorček! — je odvrnila ona z živahnim kimanjem in porednim smehljajem. To komedijo morate dati brezpogojno; vsebuje namreč prav hvaležno vlogo za-me!

Štirindvajset ur pozneje, po tej lahko-miselni opazki, je bila noviteta „Zgubljene duše“ vzeta v repertoar in pričele so se skušnje.

Kar dolgo časa ni moglo doseči najpoštenjeje stremjenje, je dosegel nasmeh metrese v hipu.

Samo slučaj se je imel zahvaliti Milan P. za svoj debit v javnosti, samo sramoti

rodnostno vprašanje posamičnih narodov ter spraviti to vprašanje v normalni tir. V ta namen je bil voljen odsek 52 členov. Ta odsek bo imel rešiti sicer važno in težko, a jako hvaležno nalogo, ki je temelj vsem ostalim zahtevam. Tu je treba ustvariti nekaj temelj narodnostnih pravic ter dobiti nekako judikaturu, da se morejo reševati narodnostni prepri.

Parlament mora izdelati nekaj občen zakon, ki naj bi dal posamičnim deželnim zborom nalogo, da izdelajo specialen zakon, ki naj bi odgovarjal zahtevam in potrebam posamičnih v deželi nahajajočih se narodnosti, v prvi vrsti v tem smislu, da bi večina ne mogla zatirati manjšine. Ako bi imeli tak občen zakon, potem bi pač ne mogli doživeti dogodkov, kakršni se porajajo v alpskih deželah, pod patronatom takozvanega „schutzgesetz-a“.

Varstvo manjšin tvori že sedaj temelj narodnostnega problema in državni zbor se že sedaj prav pogosto peča žnjim. Omejniam le sledeče slučaje: češki šolski štrajk o Božiču 1. 1908, razprava poslanca Metelke poletu 1909, predlog poslancev dr. Kramarja in Düricha jeseni 1. 1909. Rešitve tega vprašanja se ne more pokopati in se ga tudi ne pokoplje. V to navajam le sledeče besede, ki sem jih spregovoril dne 1. dec. 1909: „In der Idee des rechtlichen gesetzlichen Schutzes der nationalen Minderheiten liegt die friedliche Zukunft eines mächtigen, durch innere Kraft, Eintracht und Zufriedenheit seiner Völker in sich gefestigten Österreichs als eines Staates, in welchem allen Bürgern die nationale Gleichwertigkeit und Gleichberechtigung gesetzlich gewährleistet werden. Die Regierung Bienenrth in ihrer gegenwärtigen Zusammensetzung bedeutet Hegemonie der Deutschen und verdeckten Absolutismus. Das Parlament kann nur aus sich selbst Ordnung schaffen und einen Ausgang finden aus der jetzigen ungesunden, unhaltbaren, verworrenen Situation, wo das konstitutionelle, demokratische Leben selbst von den offenen und heimlichen Feinden bedroht wird, das Parlament muss einen Übergang schaffen von der Ungerechtigkeit zur Gerechtigkeit, von der Unvernunft zur Vernunft, von dem demagogischen, leichtsinnigen, negativen Radikalismus der Unversöhnlichkeit zur gemeinsamen, tatkräftigen und fruchtbringenden, positiven Arbeit für das Wohl des ganzen.“ (Vlada Bienenrthova v svoji sedanjosti sestavi pomenja hegemonijo Nemcev in prikrit absolutizem. Parlament mora iz sebe napraviti red ter najti izhoda iz sedanje nezdrave in zamotane situacije. Parlament mora ustvariti prehod iz krivice do pravičnosti, od brezpametnosti k pameti, od negativnega radikalizma nespravičnosti k pozitivnemu delu za blagor skupnosti).

Toda, ne udajajmo se iluzijam. Ozdravljenje parlamenta je le nekaka podlaga bodočemu delovanju. Češki poslanci pač še vedno tako malo zaupajo Bienenrthovi vladi kakor so jej pred obstrukcijo. Kajti vlada še ni nastopila „statu demissionis“, temveč še okrepila se je; votiran je je proračunski provizorij, pooblastilni zakon in drugo — toda jasni se: ljudski parlament hoče živeti, nemška prepotentnost je doživela poraz in nadaljni organizirani razvoj demokracije nam je porok, da doživimo tudi v Avstriji čas, ko se izvede zakon narodne enakopravnosti.

—ga.

Škofa Nagla slovo.

(Malo odgovora njemu in pouka — nam.)
(Dalje.)

Metodu ni preostalo nič drugega, kakor da se je pismo obrnil naravnost v Rim za pojasnilo, ali je res dobil Wiching od rimske kurije čisto nasprotna navodila tistim, ki jih je slišal on, nadškof, iz papeževih ust. Seveda se je izkazalo, da so bile to vse le spletke njegovih nasprotnikov. Ko pa je ta, za vse Slovanstvo zaslužni mož legel na smrtno posteljo, je nemara zaslutil, kako slabi časi se obetajo njegovi ustanovi in njegovim učencem. Ko so ga namreč vprašali, koga priporoča za svojega naslednika, je odgovoril, da Gorazda, ker je domačin in dobro zna — latinski. Torej latinščina se mu je zdela posebno važna pri nasledniku, torej je slutil, da se bo boj z Latinci še poostiril. Seveda tudi to ni nič pomagalo. V Rimu so prišli na krnilo moške, ki so bili drugačnih misli nego Nikolaj, Hadrijan in Ivan. Nemška stranka na Moravskem pa je pridno spletkarila na dvoru in denuncirala pri rimski stolici. Papež Stefan V. piše kmalu po Metodovi smrti, seveda po Wichingovem navdihnenju — saj je bil ta falsifikator in spletkar spet osebno v Rimu in je dosegel, da je bil imenovan nekako za Metodovega začasnega namestnika — o Metodovi praznovnosti in kliče nadenj anathema, ke je baje zaničeval katoliško vero, da se je predzrnil opravljati službo božjo v slovanskem jeziku, češ, da je bil nad truplom sv. Petra prisegel, da ne bo tega več delal, in da je torej zagrešil krivo prisego. Nazadnje strogo prepove rabo slovanskega jezika pri službi božji in ukazuje, da naj se nepokorneži po dvakratnem opominu izobčijo in izženo iz Svetopolkove dežele. V poznejšem pismu izreka isti papež interdiikt nad Metodovim, od tega določenim naslednikom Gorazdom, dokler bi se ne priel k njemu opravičevati in izkazovati svoje

pravice. Take in podobne spletke proti-slovanske stranke, katero je vodil na Moravskem prekanjeni Wiching, so rodile žalosten sad; deloma iz lastnega nagiba, saj ni bil nikoli prav naklonjen Metodu in njegovemu delu, deloma pod pritiskom od zunaj, od nemških sosedov, katerih prijateljstvo je zdaj iskal kratkovidni ta vladar, je Svetopolk privolil, da se izvrše vsi brezobzirni ukrepi, kar jih je bil nakuhal proti slovanskim duhovnikom Wiching in vele rimski papež. Tisti učenci, ki se niso pokorili in niso odstopili od slovanske cerkve, so morali brez usmiljenja zapustiti rojstno deželo. In spet slišimo o brezsrčnosti in surovosti preganjalcev ter o pravem mučeništvu slovanskih izgnancev. Vseh nasprotnikov je bil torej popoln. Mlado, toliko lepega obetajoče drevce slovanske kulture je bilo izruvano s koreninami in deželi, kateri je bilo pred vsem namenjeno. Toda nazadnje je moral nestalni Svetopolk sam sprevideti, da je kopal jamo sam sebi, ko je brezpogojno verjel navihanim svojim svetovalcem. Ko je namreč začel pihati spet ostrejši veter med Moravsko in Nemško, je pobral naš „dobri prijatelj“ Wiching šila in kopita ter postal doma na Nemškem kancelar Arnolfu, tistemu nemškemu kralju, ki si je bil napisal na svoj prapor zator in pogubo slovanske države na vshodnih mejah svojega kraljevstva. Zdej se je zgodilo tisto, česar se je nekada po pravici bal bistroviden Rastislav, češ, da so tuji učitelji nezanesljivi podaniki v težkih političnih časih. Najlepša priča temu je bil Svetopolku pač — Wiching.

Ali vendar se za enkrat tudi gospodstva željnim in desetine lačnim bavarskim škofom niso povsem izpolnile želje, da pride namreč Moravska in Panonija zopet pod njihovo oblast, če se zatre slovanska liturgija, s katero so si pač mislili nerazdružno spojeno življenje in smrt Metodove, njim tako nepriljubljene nadškofije. Svetopolk sicer ni pokladal tolike važnosti na narodno obliko cerkvenega življenja, vendar pa je moral konečno sprevideti, kam meri vse prizadevanje misijonarjev Wichingovega kova. Za to je s političnimi vezmi pretrgal ob enem tudi cerkvene z nemškimi sosedmi in iskal nadomestila naravnost v Rimu. To vsaj nam govori pismo bavarskih škofov iz leta 900., to je iz časa, ko sta bila Svetopolk in njegov nasprotnik Arnulf že mrtva. To pismo nam odkriva ob enem vse sebične in prav nič cerkvene namene teh čednih škofov, ki pa v teh bojih vedno povdarjajo koristi cerkve, ki pa zdaj naravnost protestirajo proti papežu samemu (bil je to Ivan IX.), ker je poslal na Moravsko tri škofo, potem pa trdijo, da je bila ta dežela že od nekada podrejena pasavski škofiji, zlasti glede plačevanja posvetnega davka. Dalje trdijo, da se je sum hudič lotil src Slovanov, da so se začeli vpirati krščanstvu itd. Trdno pa so prepričani, da morajo Slovani radi ali neradi spet priti pod njih, to je nemško vladu. Zavračajo pa trditve, izrečeno od slovanske strani, da so se Nemci zvezali s poganskimi Magjari, podkupivši jih z denarjem; priznavajo pa, da so jim dali samo svojo laneno obleko. Resničnost ter trditve se da spoznati vže iz raznih nasprotij, ki so v tem listu, pa tudi zgodovina je že davno dokazala kot nepobitno dejstvo, da so se krščanski Nemci res zvezali s poganskimi Mongoli v ta namen, da bi z njihovo pomočjo dobora zatrli krščansko slovansko državo, kar se jim je konečno res tudi posrečilo. (leta 906.) Iz vseh teh dejstev pa je jasno kot beli dan, da je bil že prvi boj med Slovani in latinskimi Germani radi slovanskega obrednega jezika političnega, gospodarskega in narodnega značaja, katere znake kaže ta boj tudi še danes, naj trdi kdo karkoli. Zato pa je bil vselej in je tudi še danes tako ljut in neizpros.

(Pride še.)

Dnevne novice.

Pokojni pesnik Anton Medved je bil rojen v Kamniku 19. maja 1869, v mašnika posvečen 23. julija 1892. Bil je v različnih župnijah kapelan, dokler ni postal 1. 1908 župnik v Turjaku. Kakor poročajo, je pesnik umrl na akutnem napadu na čreva, ki je bil posledica bivolje operacije. Prihitev je takoj k njemu dr. Šlajmer, a vsaka zdravniška pomoč je bila brezuspešna.

Pogreb se je vršil včeraj ob 9. uri predp. v Turjaku, od koder so truplo prepeljali v Kamnik, kjer se je ob 4. uri pop. položili k večnemu počitku. Natančneje o pogrebu prinesemo jutri.

Demonstracije za malorusko univerzo v Lvovu. V ponedeljek je udrlo kakih 300 maloruskih dijakov na poljsko univerzo v Lvovu in prisililo prof. Dalinskega, da jim je prepustil dvorano, v kateri je predaval. Na to se je vršil shod, na katerem je dijaštvo najostreje protestiralo proti temu, da se hoče ohraniti nedotaknjen poljski značaj lvovske univerze. Zahtevalo je tudi takojšno ustanovitev maloruske univerze. Po shodu so priredili dijaški demonstracijo po raznih ulicah.

Proslava marčnih dni (1. 1848) na Dunaju. Kakor vsako leto dne 13. marca, se je tudi letos podalo dunajsko socialno-demokratsko delavstvo v velikanskih masah na grobove padlih žrtv za časa revolucije i. 1848.

Predpoludne so se vršila v raznih okrajih spominska zborovanja. Na grobni spo-

menik je bilo položenih nešteto vencev z rudečimi trakovi. Bilo je nagrobnih govorov in peli so pesni svobode v češkem in nemškem jeziku.

Pustolovko Marijanovič, katero so spravljali v zvezo Hofrichterjevo afero, je zagrebška policija izpustila na svobodo. Od strani oblasti zatrjajo sicer, da se preiskava nadaljuje, toda hrvaški listi menijo, da je to le tako ena beseda, ki naj pokrije *blamažo hrvaške policije*. Ali na tej blamaži imajo svoj „pošten“ delež tudi izvestni hrvaški in slovenski listi, ki v svojem slepem sovraštvu proti hrvaški-srbski koaliciji porabljajo vsako priliko, da bi može koalicije — kar naravnost bodi povedano — brezvestno denuncirali navzgoraj. Tako tudi v slučaju Marijanovič. Ker se je ta histerična pustolovka na zaslišavanjih gerirala tako, da je vzbujala domnevanje kakor da je v visoki meri interesirana na aferi nadporočnika Hofrichterja, obdolženega radi zastrupljanja častnikov, so oni hrvaški in slovenski listi hitro začeli govoriti o intimnih odnosih med Marijanovič in nekaterimi srbskimi poslanci, izlasti Budisavljevićem, a to z očitnim namenom, da bi vzbujali sum, da so poslanci koalicije preko te ženske udeleženi na Hofrichterjevem atentatu na častnike, kar naj bi seveda služilo v dokaz o njihovem veleizdajniškem mišljenju! Ta maneuver kaže zopet, kakih infernalnih sredstev se poslužujejo hranitelji Nastičev, Chlumetzkyjev in — onih drugih, da bi si usunili vse jugoslovanstvo! Chlumetzkyje prepuščamo radi v inventar nemške — plemenitosti. Ali dejstvo, da vidimo v takih službah tudi hrvaške in slovenske ljudi — to pa peče in boli!

Bolgarski car Ferdinand odpotuje v Carigrad 23. t. m. Govori se, da hoče tam predložiti ruske želje, da se Makedoniji podeli avtonomija, a Bolgarska se hoče svečano odreči vsem makedonskim aspiracijam.

Protirusko gibanje v Perziji. — V Tebrisu je razjarjeno prebivalstvo sklenilo, s silo zapreti vse trgovine, da se tako odvzame ruskim četam možnost preskrbljanja z živili.

S tem se hoče doseči, da bi Rusi vendar enkrat zapustili deželo. Vlada se čuti prešibko, da bi Ruse prisilila v to; zato je prebivalstvo poseglo po samopomoči.

Domače vesti.

Saksonski kralj je predvčeraj obiskal Miramar in se je potem z avtomobilom odpeljal v Oglej, kjer si je ogledal tamošnje baziliko in muzej. Včeraj se je kralj najprej z avtomobilom odpeljal v Lipico, odtam pa se je podal v Skocijan, kjer si je ogledal tamošnje jamo. Iz Skocijana se je povrnil preko Sežane in Opčine sinoči ob 6. uri. Ob 7. uri je bil potem diner pri namestniku princu Hohenlohe. Kralj odpotuje danes jutraj v Draždane.

Saksonski kralj reši italijanstvo Trsta. Včerajšnji „Piccolo“ pripoveduje, da se je saksonski kralj, ko je od pomola, kjer je stopil s parnika, šel peš do svojega stanovanja, ustavil pred oglasi, ki so nabiti za gledališčem Verdi in si jih ogledoval. In „Piccolo“ pripoveduje ves vesel, da je moral dobiti kralj utis, da je naše mesto popolnoma — italijansko, ker so bili vsi tam nabiti oglasi v italijanskem jeziku. No, „Piccolo“ je nekaj „pozabil“ povedati, to namreč, da so na steni za gledališčem le zato nabiti samo italijanski oglasi, ker lastnik — magistrat — ne dovoljuje slovenskih. Ko bi bil pa saksonski kralj šel mimo „Narodnega doma“, bil videl na tablah na „Nar. domu“ le slovenske oglase in bi iz tega — po „Piccolovi“ logiki — moral sklepati, da je Trst izključno slovensko mesto. Šmentano slabo se mora že goditi „izključnemu“ tržaškemu italijanstvu, če mora klicati že celo saksonskega kralja za pričo o svojem obstanku. Mi pa lahko zagotovimo „Piccola“ brez drugega, da njegovega — „Piccolovega“ — italijanstva v Trstu niti saksonski kralj ne reši.

Kolikor pa je poštenega, ne „Piccolovega“ italijanstva, ne potrebuje reševanja ne od strani saksonskega kralja, še manj pa od strani — „Piccola“! Saj bo brez tega reševalca še lepše vspevalo in se veselilo spoštovanja od strani slovenskega sosesa.

Promocija. Danes je bil na vseučilišču v Gradcu promoviran d.rom prava g. Vladimir Komavli iz Gorice, „stara hiša“ akademičnega društva „Triglav“. Cestitamo.

Graje vredno postopanje vojaške oblasti. Doznali smo o sledečem slučaju. Ivan Bertok iz Brtokov, okolice Koperke, je služil pri brambovskem polku št. 5 v Puli od 9. oktobra pa do 12. decembra 1909, katerega dne so ga radi glušnosti premestili iz aktivne službe v neaktivno razmerje do poznejše zdravniške preskušnje, takozvane „Überprüfung“. Dne 14. februarja t. l. je bil Bertok pozvan k tej überprüfung v Trst Landwehr-Expositur, in sicer za 7. uro jutraj. Ker pa vojaške oblasti ne navadno tako prakticirajo, da določajo na pozivnici uro 7, dočim se dotični čin vrši v resnici še-le ob 9. uri in včasih tudi ob 11. uri, in ker tako za rano — da bi mogli biti že ob 7. uri v Trstu — nimajo iz Bertokov zveze s Trstom (ne železniške, ne po morju) so ljudje nasvetovali Bertoku, naj gre s prvim vlakom, ki dvospeva v

Trst okolo 8. ure jutraj. In tako je pozvanelec tudi storil, ker ni imel sredstev, da bi se peljal s posebnim vozom, ali da bi prenočil v Trstu, Mati mu je siromašna vdova s tremi za delo nedoraslimi otroci.

Dospevši v Trst ob 8. uri jutraj je hitel Bertok iskat tisto ekspozituro. Najprej je šel v mornariško vojašnico, potem v vojašnico v Rocol, dokler ni prišel po 8.30 uri na pravo mesto, a je bilo — prepozno. Rekli so mu, da bo vnovič pozvan. Minoli petek je dobil res drugo pozivnico, na rečeno zdravniško preskušnjo za ponedeljek dne 14. t. m. zopet ob 7. uri jutraj. Namenil je iti po noči peš. A kaj se je zgodilo: V nedeljo zvečer kmalu po 7. uri je prišel ponj orožnik, kar je provzročilo v družini neopisen strah. Ženske so glasno jokale. To postopanje vojaške oblasti se pa kaže v še — čudnejši luči vsprico dejstva, da je orožnik pokazal dopis c. k. okrajnega glavarstva v Kopru, s katerim dopisom je hotela ta oblast preprečiti, da se ne bi po nepotrebnem na tak način plašilo ljudi, zagotavljač, da se pozvanelec gotovo predstavi ob določeni uri.

Ali vse zastoji. Vojaška oblast je vstrajala pri svoji zahtevi in Bertok je moral oditi poleg orožnika kakor kakov zločinec.

Je-li to prav — in je-li to v interesu vojne institucije same, da vojaške oblasti s takim postopanjem po nepotrebnem znemirajo in žalijo ljudstvo? Morda bi bilo dobro, ako bi se tudi gospoda državni poslanci spomnili tega dogodka ob primerni priliki.

Nemški list o koncertu „Glasbenega društva“. „Triester Zeitung“ piše: „V gledališki dvorani „Narodnega doma“ se je vršilo v soboto večer pred številnim občinstvom proizvajanje gojencev tukajšne podr. „Glasbene Matice“, ki ima svoj sedež v Ljubljani. Občinstvo je poslušalo preko 50 članov broječ, dobro discipliniran zbor s šumečo pohvalo. Gospa Mira Costaperaria Dev je sodelovala pri koncertu in pela s krasnim sopranom več pesmi, med temi „Pastarico“; skromno, a ljubko skladbo njenega brata, g. O. Deva, ki je oskrbel spremljevanje pesmi na glasovirju. Bila je močno aplavdirana in počaščena z dvema šopkoma cvetic. Morala je eno pesmico dodati. K uspetju večera je pripomogel po dobrem delu tudi orkester 97. pešpolka pod vodstvom kapelnika g. Teply-ja. Dvořakova ouvertura za veliki orkester in Čajkovskega „Chasse Noisette“ sta bili izvrstno izvedeni ter sta želi viharno odobravanje, tako da je bil g. kapelnik Teply prisiljen se zahvaliti s tem, da je dodal eno točko od Čajkovskega.“

Mi moramo le čestitati „Glasbenemu društvu“ na tej gotovo nepristranski pohvali, ki naj služi toliko pevovodji g. Mahkoti, kolikor članom zbora v spodbudo, da bodo korakali po začeti poti dalje in vedno naprej.

Ricmanjska afera. Prihodnjo soboto dne 19. t. m. začne zopet služba božja v Ricmanjih. Spoved začne že dne 18. t. m.

Novačenje. Včeraj se je predstavilo naborni komisiji 167 nabornikov. Od teh so jih 57 potrdili v vojake in sicer 11 za vojno mornarico, 3 za topništvo, 42 jih pozneje uvrstijo v čete.

Vsi v nedeljo na prvi ljudski koncert N. D. O.! To je klic, ki ga ponavljamo danes in ga bomo ponavljali do nedelje. V dobrem spoznanju, da je potrebno nuditi ljudstvu ne samo telesne, ampak tudi duševne hrane, priredi N. D. O. tekom tekoče sezone tri ljudske koncerte. Eminentno sredstvo izobrazbe je glasba. Storitito odlično umetnost pristopno vsakemu, tudi najprostejšemu človeku, to je cilj, ki ga zasleduje N. D. O. ob prirejanju omenjenih ljudskih koncertov. Zato si je tudi N. D. O. zagotovila sodelovanje odličnih umetnikov in dobrih pevskih moči, zato je tudi N. D. O. določila za te koncerte tako nizke cene, da ne bo gotovo nobenega zadrževala od obiska koncertov vstopna cena. Zeleti bi bilo, da se ljudstvo zave tega plemenitega stremljenja in poseti v kar največjem številu ljudske koncerte N. D. O. Torej — v vedeljo vsi v „Narodni dom“ na prvi ljudski koncert N. D. O.

I. ljudski koncert N. D. O. se vrši v gledališčni dvorani „Narodnega doma“ točno ob 8. uri zvečer. S tem je dana prilika udeležiti se koncerta tudi onim, ki so odločili posvetiti popoldne krasotam spomladanske narave. — V nedeljo vsina koncert!

Odsek za ljudska predavanja nam javlja, da se vrši prihodnjo nedeljo ob 10. uri jutraj v veliki dvorani „Narodnega doma“ predavanje: **Temeljni pogoji narodnega gospodarstva.** Predava dr. Josip Mandić. Naše občinstvo opozarjamo že danes na to poučno predavanje.

Ustanovitev podr. dr. sv. C. in M. v Trebčah. — Ker se je v nedeljski številki „Edinosti“ utihotapila pomota, da bo namreč ustanovni shod podružnice družbe sv. C. in M. v Trebčah v nedeljo dne 20. t. m., popravljamo to pomoto v smislu, da bo rečeni shod v soboto, na dan sv. Jožefa, t. j. 19. t. m. ob 3.30 pop.

Sadističen umor?

V ponedeljek jutraj so našli na t. zv. ciganski ulici blizu mestne klavnice, oziroma Kodričevega posestva, pod grmovjem truplo mladega človeka, polno ran po vsem telesu.

Nekaj daleč od mrlja so ležali raztrgani papirji, odprta usnjata novčarka, dve škatli tobaka, črno mehak klobuk in par naramnikov. Poleg tega so našli raztrgano člensko knjižico sa- lezijanskega vzgojevališča, glasečo se na ime Ferdinanda Abrama, ki je tudi dovedla do identifikacije trupla. Isti, Ferdinand Abram, je bil star 21 let, nekoliko slaboumen, na- zadnje stanujoč v ul. S. Giacomo in Monte št. 22. Prepoznali sta ga mati in sestra. — Truplo so spravili v mrtvašnico na pokopališču.

Glede vzrokov ubojstva ni še vse čisto jasno. Lega trupla in druge okolnosti pa bi dale soditi, da gre tu za grozen čin per- verzne pohotnosti. Morda ga je hotel mo- rilec zlorabiti homoseksualno in ga v besno- sti ubil, ko se je napadalec protivil; morda pa gre naravnost za sadističen čin. Še pred- včerajšnjem so radi tehtnega suma na tem groznem činu aretirali 29-letnega težaka Martina Brajko. Njegova obleka je bila uma- zana s krvjo. On taji vse. — Na škatli za tobak pa je bilo ime Gasparini.

Nade je torej, da gnusni zločinec pride pravici v roke.

Tržaška mala kronika.

Banda regnikolskih uzmovčev. — Včeraj so bili aretirani podajač Alojz Car- done, star 18 let, iz Locorotondo (provincija Bari), podajač Ksaverij Adobbo, star 24 let, iz Barov. Ahil Decosa, star 17 let iz Bene- vento, Cosiano Decosa, star 18 let, od ravnotam in Antonij Fornello, star 16 let, iz Barov. Ti poštenjaki so sestavili bando, ki je zlasti segala v žepe radovednežev na Fondu Madonnina, in pasazirjev ob prihodu Lloydovih parnikov. Ko je policija preisko- vala hišo aretiranega Adobbo, se je hotel isti s silo zoperstaviti uradnemu činu. Našli so več vkradenih reči. Zlasti so našli mnogo posode iz restavracije „Cooperativa“ na trgu S. Giovanni. Omenjamo, da je za časa, ko je bil Adobbo tam natak, zmanjkalo za 500 K srebrne posode.

Nasilen regnikolo. — Včeraj zvečer je v žganjarni v ul. Olmo redar aretirali 32- letnega Frana Donda, iz San Manzano, ki je izgnan iz Avstrijskega. Donda se je pri aretaciji postavil silovito v bran; prijel je redarja za prsa in mu raztrgal rokav. Še-le s pomočjo dveh drugih redarjev so ga mogli vtakniti pod ključ.

Priprave za ulom. Včeraj ob 3. uri popoludne je neki redar v ul. Tomaso Grossi zasadel dve osebi, ki sta pripravljali vetrihe. Enega je redar aretirali, a drugemu se je posrečilo pobegeti. Aretiranec se imenuje Emilij Totich, star je 31 let iz Trsta, težak, stanujoč v ulici Montuza št. 10. Redar je zaplenil 3 vetrihe in novo kladivo.

Eksplozija pri sv. Savi. Včeraj popo- ludne se je v čistilnici petroleja pri sv. Savi razletela posoda benzina. Neki Adolf Divis, star 48 let, in tamkaj uslužben se je opeknel na raznih delih telesa, vendar ne nevarno. Spravili so ga v bolnišnico.

Pod avtomobil je prišel včeraj 33-letni kotlar Ivan Delcente, stanujoč v ul. Concor- dia št. 203. Zadel je nekoliko poškodb, ki pa niso težke. Prvo pomoč mu je nudila zdravniška postaja.

Koledar in vreme. — Danes: Hilarij in Tacijan muč. — Jutri: Patricij škof. Temperatura včeraj: ob 2. uri popolu- dne + 14° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, po noči dež.

Vremenska napoved za Pri- morsko: Motno vreme. Zmerni vetrovi. Temperatura mila.

Naše gledališče.

V petek 18. t. m. zvečer ob 8. uri bo repriza prelepe ljudske igre

„SAMSKA DOMAČJA“

ki je bila igrana preteklo nedeljo tako do- bro. Pričakovati je večje udeležbe nego ob premieri. Interesantna igra zasluži vso po- zornost. Človeku se zdi, kakor da gleda delo prav domačega pisatelja, tako je vse- bina zajeta iz resničnega življenja, tako je prikupljivo pisana.

Tako majhna udeležba, kakor je bila zadnjič je neodpušljiva. Pomislimo, da spravl- ljamo s tem v veliko nevarnost slov. gleda- lišče.

Tržaška gledališča.

POLITEAMA ROSSETTI. Včeraj se je tu vprizorila prvič v Trstu Hauptmannova igra „Samotne duše“, globoko zasno- vana tragedija dveh duš, ki ju je medse- bojni afekt spravil v zakon, ne da bi med njima radi razlike duševne izobrazbe moglo priti kedaj do medsebojnega razumevanja. Naravna, vsakdanja tragika! Le končna ka- tastrofa je morda preveč prirojena na gle- dališki efekt. — Zaccioni je radi moj- sterske interpretacije glavne vloge žel ova- cij se strani do kottička polne hiše. Njegov entourage je bil tudi izborni in izbran, zlasti je potrebno omeniti njegovo partnerico g.co Cristina-Bagni. — Danes noviteta „Poguba“ (Rovina) od Salì.

Društvene vesti.

Pevsko in glasbeno društvo v Trstu (Podružnica „Glasbene Matice“). Pevska skušnja za nastop v nedeljo 20. marca t. l. na ljudskem koncertu Narodne delavske organizacije se vrši za moški in ženski zbor

jutri v četrtek ob 8. uri zvečer v Sokolovi telovadnici.

Pevske vaje v Vrdejskem „Sokolu“. Sedaj ko so odstranjene vse ovire se bodo vršile pevske vaje po sledečem redu: Ob sredah ob 8.30 uri zvečer za moški zbor, v petek ob 8.30 za mešani zbor. Ker se bliža čas pevskega nastopa, prosí pevski odsek da se bi pevci točno udeležili vaj. Vsprej- majo se še nove moči.

Glasbeno društvo „Trst“ vabi vse gg- člane da se udeležijo današnje vaje, ki bo ob 8. uri zvečer.

Nadzornike „Delavske konsumne zadruge“ pri sv. Jakobu vabim na sestanek v društveni gostilni drevi ob 8.30 uri zv. Anton Pahor.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Podružnica CMD v Ljubljani“ s sedežem v Sv. Križu.

Nar. del. organizacija.

Seja veseličnega odseka N. D. O. se vrši danes v sredo, točno ob 7. uri zvečer v prostorih N. D. O. u ulici Lavatoio št. 1. I.

Z ozirom na predstoječi koncert N. D. O., bo drevi ob 8 in tri četrt zvečer zelo važna seja. — Pričakuje se točne in polno- številne udeležbe.

Veselič. odsek N. D. O.

Vesti iz Goriške.

Iz Sežane. V nedeljo dne 6. t. m. je priredilo učitelj. sež. ljuds. šole I. roditeljski sestanek. G. šols. ravnatelj Berginac Ant. je očrtal naiprej važnost sodelovanja doma s šolo, govoril o najprimernejši obliki, ki po- spešuje složen nastop starišev z učiteljsvom v vseh vzgojnih vprašanjih, o roditeljskih sestankih ter dal končno besedo učitelju g. Furlanu A., ki je predaval o predšolski vzgoji otrok.

Sestanka se je vdeležilo okrog 120 očetov in mater, ki so izražali željo, da bi se taki sestanki še večkrat priredili.

Iz Tolmina. Društvo „Otroški vrtec“ imelo je dne 1. t. m. svoj redni občni zbor. Udeležba je bila dovoljna. Predsednik sodni svetnik g. Primožič je pozdravil navzoče. Povdarjal je potrebo in korist otroškega vrtca. Plemenito je skrbeti za male otročiče telesno in duševno. Društvu je pristopilo več novih členov obojega spola.

Tajnikovo in ob jednem blagajnikovo poročilo je bilo vzeto z zadovoljstvom v znanje.

Društveni odbor je imel mej letom 5 odborovih sej, v katerih je bilo rešeno več važnih zadev. Na Miklavžnico razdelilo se je mej otročiče peciva, ki so je preskrbele tu-

DVORANA ZA SODNE DRAŽBE

ulica Sanità 23-25 pritličje.

Dražba, ki se bo vršila danes v sredo 16. t. m. od 9—10 predp.

Velika slika, zlat prstan sodi od 100—400 litrov, vsebujoči črno istrsko vino, Vis in Opollo, trak za pisalne stroje, stekleni traki.

Natječajni oglas.

Otvora se natječaj na mjesto dru- štvenog liječnika u Trstu uz godišnju nagradu od Kruna hiljadu isplativu u mijesečne pretplatne obroke. Natjecat- elji imadu podastrijeti potpisano me svoje molbe do najdalje 25. t. m.

TRST, 12. Marta 1910.

RAVNATELJSTVO
Austrijskoga parobrodarskog
društva na dionice
„DALMATIA“.

„Konsumno društvo“ v Kolonji

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 28. marca t. l. ob 9. uri zjutraj.

DNEVNI RED:

- I. Pozdrav predsednika.
- II. Radi pomanjkanja odbora, volitev integr.
- III. Volitev nadzorstva.
- IV. Odobritev računskega zaključka za leto 1909.
- V. Slučajnosti.

Uljudno vabi vodstvo vse člane.

Odbor.

Zastonj in poštne prosto
se razpošilja:

Domača knjižnica.

Seznan izbranih, najboljših del slovenske literature in sve- tovine literature v dobrih pre- vodih. Ig. pl. Kleinmayr i Fed. Bamberg, knjigarna v Ljubljani.

K 1'60, K 2, K 2'40, K 3'20, K 4, K 5

DOBE 100 NAJLEPŠIH IZBRANIH VELIKONOČNIH RAZGLEDNIC
PREPRODAJALCI V SLOVANSKI KNJIGARNI IN TRGOVINI PA-
PIRJA JOSIPA GORENJEČ V TRSTU, ULICA VALDIRIVO (KRAJ
KAVARNE NEW-JORK). PROSI SE PRAVOČASNIH NAROČIL. — PRI
PISMENIH NAROČILIH ZADOSTUJE, DA SE NAVEDI CENA IN
ŠTEVILO RAZGLEDNIC.

Zaloga obuvala

in lastna delavnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.

Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in
ženskih čevljev. — Po-
prave se izvršujejo toč-
no in solidno

po zmernih cenah

Pristno brnsko sukno

Pomladna in poletna sezona 1910

Kos dolg 3-10 m	1 kos 7 kron
za popolno moško	1 kos 10 kron
obleko (jopič,	1 kos 12 kron
hlače in :: telov-	1 kos 15 kron
nik :: stane	1 kos 18 kron
	1 kos 20 kron

Kos za salonsko obleko K 20. Blago za po-
vršnike, loden za planince, svileni kamgarn itd.
razpošilja po tovarn. cenah solidna in realna

TRGOVINA S SUKNOM

Siegel - Imhof v Brnu.

Uzorei gratis in pošt. prosto.

Privatni kupec ima s tem, da naroči blago
naravnost iz tovarn. mesta, velike ugod-
nosti. Radi velike razprodaje vedno sveže
blago. — Stalne, ugodne cene. — Tudi
majhne naročbe se izvršijo takoj in solidno.

Novi : dohodi

Moške obleke zadnje novosti . . . od K 14 do 48	
Moški Paletot	14 50
Jope z ovratnikom iz kožuhovine	11 44
Deške obleke zadnje novosti	9 26
Deški paletot	10 26
Oblečice za otroke od 3 do 10 let	6 16
Paletot za otroke od 3 do 10 let	9 20

Velika izbira inozemskega blaga.

Sprejemajo se naročila za obleke po meri. — Spe-
cijaliteta: hlače, srajce, maje in druge potrebščine.

ALLA CITTA' DI TRIESTE

Trst, ulica Giosue Carducci št. 40 (prej Torrente).

V najem se oddajo bicikli

z zaloga dvokoles

in šivalnih strojev rabljenih po zelo
nizki ceni in tudi na obroke.

TRST, Via Scorzeria št. 12

V. Osvaldella

Ob nedeljah in praznikih odprto do 4. popolud.

Hotel International

v Tržiču (Monfalcone)

se odda takoj v najem

pod jako ugodnimi pogoji.

Hotel je novo zgrajen, ima 30 mehova-
nih sob, ugodno lego v bližini postaje.
Promet se v Tržiču velikansko razvija,
tako, da je spretne-
mu in vestnemu hotelirju zagotovljena o-
bra ekzistenca. Znanje slov. in nemškega
jezika je neobhodno potrebno. Ponudbe
sprejema lastnik hotela:

IVAN PERIC, velepos.

Tržič (Monfalcone)

Alfred Fränkel

Trgovinska družba.

Trst, Corso štev. 27

Podružnica:

ulica Cavana št. 11

Moški čevlji:

Št. 30	K 7—
„ 83 s povezami . . .	7-50
„ 92 box Kalf	9-50
„ 102 1/2 „ „ fini . . .	12-50
„ 6079 „ „ „ amer. „	16—

Ženski čevlji:

Št. 253	K 6-50
„ 268 box Kalf	8-50
„ 349 z gumbi	9—
„ 387 chevreau s povez.	12-50
„ 362 chevreau z gumbi	13—
„ 390 čreveljčki (trpež).	5—
„ 405 „ (chevreau) „	7-50
„ 412 fini čreveljčki	
(chevreau)	10—
„ 461 odprti čreveljčki	3—
„ 467 lakirani odprti	
čreveljčki	3-80

120 podružnic v
Avstro-Ogrski.

Prva najstarejša

Mirodilnica

v sv. Ivanu pri Trstu

priporoča svojo veliko zalogo barv, čopi-
čev, firnežev, zamaškov in gumija za ce-
pljenje; žvepla in modre galice, vitriola,
živinskega redilnega praška in živinski pra-
šek za tek. Bogata zaloga šip in cementa
portland itd.

Ivan Camauli.

ŠIRITE „EDINOST“

Slovenci in Slovani vseh dežel!

Kadar potujete skozi Trst, ali pridite v
Trst, ne odpotujte, predno ste obiskali znano
trgo- „All' Alpinista“ TRST, Ulica
vino SAN SEB-
STIANO št. 7.

In vi, Čehi tu bivajoči, vedite, da lastnik
te trgovine je rodom Čeh in govori vaš lepi
jezik. — Njegova trgovina ima vse potrebščine
za hribolazce in potovalce sploh.

Udani D. Arnstein.

Spezialiteta: usojati predmeti kakor
na primer: kovčegi, torbice itd. po-
znane tovarne Frano Zeller na Dunaju.
Predmeti pripravljeni za darila. — Nopre-
močljivi angleški plašč t. vrste Bough-
tuf P. Frankenstein & Sona.

kajšnje dame. Hvala jim! Konecletna veselica malih otrok se je prav dobro obnesla. Vrtovčev predavanje o telesni in duševni vzgoji malih otrok od rojstva naprej bilo je jako zanimivo, in je bil predavatelj naprošen od vseh strani, da bi nadaljeval. Gmotno stoji otroški vrtec dobro. Ustanovna 1000 K je obrestonosno naložena. Vrtarici se je povišala mesečina od 60 na 80 K. Odbor je bil izvoljen prejšnji, izvoljeni g. Katino, na katero mesto je bila izvoljena g. Papisova.

Požrtvovalnemu tajniku g. pl. Zierenfeldu je bila izrečena zahvala in je bil naprošen, da vstaja v odboru.

Gospod Julij Pavliček je predlagal, naj bi prevzela občina otroški vrtec v svojo oskrb.

Vrtovec je bil proti temu iz več razlogov. Občina je z dokladi preobložena, podpira otroški vrtec letno z 240 K. Opravičeno pa je, da oni, ki uživajo dobroto otroškega vrta, a ne plačujejo obče doklad, nekoliko tudi sami prispevajo mesečno. O tem ni bilo slišati še nobenih pritožb, otroški vrtec je v dobrih rokah in stoji gmotno trdno. Zato ni potrebno, da bi spreminjali in preobkladali občino, ki itak že žrtvuje mnogo v dobrodelne namene. Predlog g. Pavlička je na glasovanju padel. Predsednik se je zahvalil še enkrat za obilno vdeležbo ter zaključil zborovanje.

O požrtvovalnosti tolminske občine v dobrodelne namene o priliki.

Iz Koprive. Pevsko in bralno društvo „Zarja“ v Koprivi priredi dne 24. aprila prvi spomladanski društveni ples. Druga društva prosimo, da upoštevajo našo prireditel.

V slučaju slabega vremena se ples odloži na naslednjo nedeljo.

x Vsi na Kotnikov večer moške podruž. CMD. v Gorici, ki se bo vršil dne 17. t. m. pri „zlatem jelenu“! V Gorici vlada splošno in opravičeno zanimanje za Kotnikov večer. Pa se je tudi posrečilo prirediteljem tega večera sestaviti res lep, zanimiv in večeru primeren vspored, ki obsega za Gorico povsem nove koncertne točke in druge nastope. Vstop je dovoljen vsakomur, torej ni treba čakati posebnih vabil. Vsak, kdor čuti slovensko in ljubi slovensko deco, pride gotovo na ta večer!

x Akademija učencev, ki obiskujejo šole „Pevskega in glasbenega društva“, se bo vršila v nedeljo dne 13. t. m. ob 5. uri popoldne in sicer ob vsakem vremenu.

Pričakujemo, da se goriško občinsko, a posebno tudi ono z dežele v obliki meri udeležiti te akademije naših malih, ki nam hočejo pokazati, kolikoli sad je obrodil njih trud in prizadevanje na polju pevske in glasbene umetnosti.

x Iz Tržiča. Vlada se je odločila prispevati z zneskom 2 milijonov K v namen, da se čim prej izvrše izkopavanja v kanalu blizu luke Rosega in pa v kanalu, ki iz te luke vodi v morje; kakor čujemo, je vlada razen tega dovolila dvamilijonski prispevek naši ladjedelnici, toda s pogojem, da se v isto vspejemajo samo taki delavci, ki so avstroogrski podaniki.

To je vsekakor pametna odredba, ki končno za vselej odpravi konkurenco angleških in pruskih delavcev proti našim domačim. Angleški in nemški delavci, in ne manj regnicoli so imeli doslej glavno besedo v tržiški ladjedelnici, dočim se je našemu delavcu delalo vse polno ovir in se ga je povsod odpravilo. Ako se bo ta vladina odredba strogo izpolnjevala, odpre se tudi našim domačim delavcem bogat vir dela in dohodka v naši ladjedelnici, samo je treba, da se pravočasno oglašijo in da nastopajo odločno.

x Dezertirala sta dva vojaka iz korminske garnizije. Predstavila sta se laški prefekturi v Vidmu, kjer so ju pridržali, dokler dobe potrebne informacije. Oba dezertirja sta rodno Stajerca.

x Nova trgovina. V Raštelju je otvoril naš rojak g. Alojzij Drufovka bogato založeno trgovino z usnjem in potrebščinami za čevljarje.

x Knjigovodstveni tečaj za kovače in sorodne obrti se je otvoril minolo sredo v uradu za pospeševanje male obrti v Gorici.

x Živinski sejm minolega četrtka je četrtka je bil precej živahen. Na prodaj je bilo 450 glav goveje živine in 200 prašičev.

Telovadno društvo „Sokol“ Plave-Deskale priredi svoj drugi izlet v soboto 19. tega marca 1910, na praznik sv. Jožefa v Sv. Lucijo, kjer se snide z bratskim društvom iz Cerknega in Kobarida. Na zdar.

Kobilice na Krasu. Iz Škrbine: Tudi letos so se zarodile kobilice na naša tla. Kobilice so še majhne in ne ravite. Ali že so preplavile vse naše travnike. Videti jih je v velikih množinah; ali — ker so še majhne, — paziti treba dobro, da se jih vidi. Čim bolj je travnik že ozelenel, tem več je kobilic. Interesantno je gledati to živalico, kako živahno skače in se igra po zeleni travici. Tudi suha trava jej prihaja prav. Žre neprenehoma in pridno nadaljuje svojo začrtano pot.

Ce se ne pride kako v okoli tej nadlogi, bati se je, da kobilice uničijo tudi ves drugi pridelek. Že več minolih let je morala pri nas živina trpeti radi pomanjkanja klaje, a kakor kaže, bo letos še huje. In pri tem

je kmet že preobložen z raznimi bremenmi, ki jih že komaj prenaša, tako, da ne more biti več daleč trenotek, ko se zgrudi pod njim.

Mari meni vlada, da je v interesu države, ako se ravno ta lojalni in konservativni del državljanov izroča brezobzirno — pogubi?! Ali ne bi bilo marveč v interesu države, da kmeta razbremeni in mu z olajšavami pomore, preko sedanje hude krize? Mlad kmet.

Zadnje brzojavne vesti.

Dunaj 15. Isterski deželni glavar dr. Rizzi je iz Pule došel semkaj.

Dunaj 15. Glasom brzojavnega poročila je vojna ladija „Cesar Karol VI.“ dne 14. t. m. priplula v Cadix, kjer ostane šest dni. Na ladiji vse zdravo.

Malmoe 15. Kralj Gustav, ki je bival osem dni v Schonenu, je danes predpoludne preko Sassnita odpotoval v Berolin. Kralj, ki potuje inkognito, se ustavi v Berolinu le malo časa in se odpelje potem v Karlsruhe.

Hartum 15. Roosevelt, njegova žena in hči so včeraj došli semkaj.

Lizbona 15. Iz Azorov poročajo, da razsajajo tamkaj silni viharji. Neka portugalska barka se je potopila, ko je odplula iz pristanišča otoka Pico. 33 oseb je utonilo.

DAROVI

— Zavodu sv. Nikolaja daruje mesto venca na grob rano umrle Lucije Štokelj njen brat L. P. 10 K. — Denar hrani uprava.

Soprog pokojne Lucije Štokelj daruje 2 K moški družbi sv. C. in M. — Denar hrani uprava.

Za opensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je nabral g. Pavel Zorko v veseli družbi 6 K 20 stot.

Vsled junaštva mladega gospoda, ki si je za stavo 4 K dovolil prevrtni uho v korist openske podružnice, nabralo se je v gostilni Malalan v protest proti „Slov.“ Čirilmetodariji 11 K 6 stot. za opensko podružnico. — Obe svoti hrani društveni blagajničar.

Stajer-ska vina

(pripravna za miš-maš) — kakor tudi pristni Opolo in belo z Visa sladko, ali pa pristni istrski teran domače vrste, izbrani refosk in Asti spumante se dobivajo samo v zalogi vina in buteljki E. Jurcev, Trst, Acquedotto 9.

SPREJEMA POŠILJATVE.

Dve veliki sobi s kuhinjo in vodo v kuhinji se oddajo takoj poštenu družini. Ulica dei Fabbri šte. 1, prvo nadstropje, vrata šte. 6. 777

Proda se več stvari za gostilno, premičnine, stekla, porcelan in druga oprema. Na-lov nove Edinost. 427

Hrvatska družina odda takoj elegantno meblirano sobo s krasnim razgledom na dve ulici in s tramvajsko postajo pred hišo. — Ulica Conti 40, I. nadst., vrata 7. 426

Zobotehniški pomočnik s tri-letno prakso in dobriimi spricvali išče službo pri kakem zobozdravniku v Trstu ali v drugem mestu. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 700

Pristna vina vipsavsko lastnega pridelka, istrsko in o poletnem času kraški teran, priporoča slavnemu občinstvu Franc Štrancar, lastnik gostilne „Pri Vipavcu“ v ulici Industria, zraven ulice Giuliani. 375

Dober glasovir se proda po nizki ceni. Naslov pove Inzeratni oddelek Edinosti. 2000

Iščem službo kot izterjevalec pri kakem denarnem zavodu, kot agent sluga ali sploh primerno službo. Govorim in pišem slovenski, hrvatski in italijanski. — Poujam dobra spricvala. Ponudbe daja Inzeratni oddelek Edinosti pod šte. 3000.

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj- GOVO KAVO „Salutin“ ki je naj- finejši in v zdravejši kavni pridelatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Kje????

se dobi po nizki ceni suho grozdje vsake vrste in orehe, rožiče in rujavi sladkor?

Pri A. GODNIKU

v ulici San Giovanni šte. 8, kateri je bil minolo leto v ulici Nuova.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

✶ Piazza della Caserma št. 2, I. n. ✶
v lastni hiši (Vhod po glavnih stopnicah) Telefon 952

Ima na razpolago jekleno varnostno celico

in je varna proti vplomu in proti požaru, v kateri so shrambice, ki se oddajajo strankam v najem ki sicer

za celo leto kron 30 za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20 za en mesec „ 6

Shrambice so 24 centimetrov visoke, 21 centimetrov široke, 49 centimetrov globoke — Shrambice ne more nihče drugi odpreti kakor stranke, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero se priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navažajo štediti svojo deco

Nadaljna pojasnila daje zavod ob navadnih urah.

V ulici Barriera vecchia šte. 20

O priliki VELIKONOČNIH PRAZNIKOV proda se velika izbira zgotovljenih oblek. — Popolne moške obleke po K 12 naprej.

Popolna množina moških hlač, nogovic in tudi srajc.

Nogovice po 20 stotink.

Srajce po Kron 1.

V ulici Barriera vecchia šte. 20.

Seznam blaga

za pomladansko sezono

ki je dospelo v dobroznano prodajal. manufakturnega blaga

Romeo Cipriani - Trst, Piazza C. Goldoni

vogal Ponte della Fabbra.

Blago v združenih barvah stot. 60 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago delano za obleke stot. 80 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej. Blago škotske za bluze stot. 50 naprej.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST

žgalnica kave

TELEFON 1743.

Najboljši vir za dobivanje počene kave.

Ugodna prilika!

Z dnem 26. februarja 1910 se je otvorila

Nova : trgovina.

IZDELANE MOŠKE OBLEKE

Velik izbor otroških oblek, povračnikov, paletot, raznih hlač, telovniki fantazija itd. itd.

Prodaje se tudi na obroke

Ul. Madonnina 8, I. nad.

Caro & Jellinek

Družba z omejenim poročtvom

Internacijsko prevažanje in selitve

na vse kraje

s posebnimi zaprtimi vozovi.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-

limpott in v Lvov.

Stedilna Družba, v Be-